

M.T.I.

Hivatala a Magyar Távirati és Híradási Iroda, Budapest, I. Főm utca 6. Telefon: 159 400, 159 600
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 27.

bb 1. április elején megkezdik az erzsébet hid budai és pesti kapuzata között a „szerelő szőnyeg„ kifeszítését, április 4-re elkészülnek a tartó kábelek - nagyarányu építkezések a budai és a pesti hidfő környékén

ö hbj/sl/sze/m/vg

1963. március 27.

vékony szál drótkötél feszül az erzsébet hid két kapuzata között, jelezve, hogy hamarosan - április elején - megkezdődik a hidépités egyik leglátványosabb munkája: a kábelszerelés. a vékony drótkötél segítségével vastagabb drótkötelet húznak át a folyó két partja között és hozzálatnak az ugynevezett „szerelő szőnyeg„ kifeszítéséhez. a „szőnyeg„ két kábelen fekvő deszkahíd, ezen dolgoznak a ganz mávag szerelői és huzzák a magasba, kifeszítik a kábeleket. közben befejezéshez közeledik a pesti és a budai kapuzat építése is. márciusban elkészül a budai, áprilisban pedig a pesti kapuzat, a magyar kábelművekben nagy gonddal és gyors ütemben gyártják az erzsébet hid 458 méter hosszú tartóköteleit, amelyek több mint fél méter vastagságu kötegekbe foglalva hidalják át a dunát, a 122 kábel közül 112 már kész. április 4-re teljesen befejeződik a tartókötelek gyártása, a nagy felelősséget igénylő munkához a technika legújabb vívmányait, a legmodernebb gépeket és műszereket is igénybe vették. az ötszáz tonna súly kifejtésére alkalmas szakítógéppel újra és újra meggyőződtek a kábelek szilárdságáról, még moszkvában is küldtek kábelmintákat, ahol a kötelet mesterséges fárasztásnak vetették alá, tíz nap alatt annyi húzásnak és hajlítgatásnak volt kitéve a kábel, ami felért 150-200 év megpróbáltatásával. ezek a próbák is kitűnő eredménnyel jártak, a tartókötelek átadása után a magyar kábel művekben hozzálatnak a függesztő kötelek gyártására.

a kemény tél után az erzsébet hidnál a hidépitő vállalat dolgozói is nagy erővel folytatják az építést. budán, ahol a hidról letérve egy felüljáró hid-rendszerre hajthatnak a járművek, az egyik - a hegyalja uti szárny - már elkészült, júniusra pedig megépítik a feljáró hidrendszer középső hidját, amely 110 méter hosszú lesz és vasbeton alapokon nyugszik, az új ivócsarnokot a budai hidfő mögött a feljáró töltésébe építik be, a falakat kőburkolat fedli, az új ivócsarnok, amely modern kialakításával nagyon tetszetős lesz, ez év végére, jövő év elejére készül el. már fektetik a rudas fürdő előtt az új csatornanálózatot.

/folyt.köv./

- 1 -

Handwritten signature

bb 1. /április ... 1. folyt./ m

nagy szelvényű, 30 centiméter vastag vasbeton gyűrűkkel erősítik az ördög-árokban a dunába torkolló téglaboltozatát, hogy az biztonságosabban viselje az új felüljáró forgalmának hatalmas terhet. ez év közepén az attila körutáról az új pályára terelik a villamosforgalmat, amely az új felüljáró hid alatt halad.

a pesti hídfő környékén is többféle munkát végeznek a hidépítők. a duna utca, a molnár utca, a kéményseprő utca, az irányi utca szintjét lesüllyesztik, e miatt a közműveket is át kell helyezni, illetve ugyancsak le kell süllyeszteni. már mindegyik utcában dolgoznak a víz-, gáz-, postai- és elektromos kábel-szerelők, s a talajszintsüllyesztést május 1-re befejezik. elkészült a pesti felüljáró-híd alapozása, s ez év végéig a pesti hídfőtől majdnem a váci utcáig nyolcvanhat méter hosszú, harminc méter széles felüljáró hid épül, amelynek kialakításához 700 köbméter faanyagot használnak fel. burkolják a hídfőt is, amelynek lépcsői gránitból lesznek. a hosszú tél elmúltával tehát az erzsébet hid építésénél rendkívül megélenkül az élet, s mind a ganz mávag szerelői, mind pedig a hidépítő vállalat dolgozói ebben az évben sok nehéz és kényes feladatot oldanak meg. /mti/

...-

bb 2. 80.000 cserép paprika

vid/j/m/ká

1963. március 27.

a hajduszoboszlói kossuth termelőszövetkezet több mint 6000 négyzetméternyi hőforrásvízzel fűtött üvegházaiiban termel primőrarut és virágot. ez évben különösen nagy mennyiségű korai paprikát szállítanak piacra. 80.000 cserépben nevelnek paprikapalántákat, amelyek egyrésze már virágzik, úgyhogy egy hónap múlva átadják a kereskedelemnek az első nagyobb paprikaszállítmányt. korai zöldségfélékből, valamint virágokból 1.2 millió forint bevételre számítanak az idén is a hajduszoboszlói kossuth tsz-ben. /mti/

...-

bb 3. a beloiannisz gyár a móríc zsigmond körtér és környékének jobb villamosforgalmáért

i kf/kf/m/vg

1963. március 27.

a fővárosi villamosvasut korszerű áramátalakító állomást épít a móríc zsigmond körtéren. a harmadik negyedévben üzembe lépő állomás jelentősen javítja majd a körtér és környékének villamosközlekedését, gyorsítja a forgalmat. /folyt.köv./

- 2 -

sp 3. /a beloiannisz gyár ... 1. folyt./ m

az új létesítmény érdekessége, hogy az első személyi felügyelet nélküli ilyen állomás, amelyet elektromos és elektronikus berendezésekkel távolról vezérelnek. a távirányító összeköttetések vizsgálják majd az állomás működését, amely önállóan ad jelzéseket „feletteseinek”, elvégzi parancsait.

az áramátalakító állomás vezérlő berendezéséhez a beloiannisz híradástechnikai gyár 970 jelfogót készít, a terv szerint azonban csak szeptemberre. a fővárosi villamosvasut sürgetését - amely a határidő rövidítését kéri - az érdekelt műhelyek vezetői megértéssel fogadták, de a külföldi exportfeladatok határidején nem lehetett változtatni. a jelfogót gyártó 9-es műhely vezetője krizbay jeno és a csoportvezetők mégis találtak megoldást a problémára, s a dolgozókkal együtt vállalták, hogy fél évvel előbb átadják a fontos alkatrészeket. a „móríc zsigmond körtéri jelfogók”, - ahogyan a műhelyben elnevezték - gyártását már meg is kezdték s április elejéig mind a 970-et átadják a villamosvasutnak. /mti/

...-

bb 4. kiállítás a palóc népszokásokról, népviseleti gyűjtemény, szabadtéri muzeum - eredményes néprajzi kutatás palócföldön

i so/sze/m/cz

1963. március 27.

a balassagyarmati palóc muzeum gazdag anyagot gyűjtött össze hazánk egyik néprajzilag legérdekesebb vidékén. a muzeumban megkezdtek az ország első népszokásokat bemutató kiállításának előkészítését, amely a fontos családi eseményekhez, ünnepekhez és munkafolyamatokhoz kapcsolódva ad számot a nógrádi falvakban nemrég még elevenen élő szokásokról.

kiállítják a „kiszét”, a leányruhába felöltöztetett szalmababut, amelynek öltözékét mindig egy hamarosan férjhezmenő leány adta és vidám bucsujárás, kiszehajtás után a betegséget rontást képviselő bábút a falu szélén elégették. muzeumi tárgy lett a szemmel-verés elleni védekezésnél használatos pohárból, amelybe keresztbe szalmaszálakat tettek és az így keletkezett négy részbe paraszt vetettek, s a szerint, melyik üszök sistergett a legjobban, állapították meg, hogy „gyerek, lány, asszony vagy ember”, követte el a rontást. bemutatják az esküvőről hazatérő fiatal pár elé a küszöbre tett vödör vizet, amelyet a menyasszonynak fel kellett rugni, s ha a víz kifelé folyt, fiut, ha befelé, lányt várhatott a család. a kiállításon sok érdekes gyermekjátékot is ismertetnek. /folyt.köv./

- 3 -

bb 4. /kiállítás a ... 1. folyt./ m

az idén rendbehozzák a muzeum udvarán lévő 250 éves palóc házat, amelyet 1932-ben karancsság községből szállítottak be. a belső kürtös kemencés faházra most új vágott zsup-tesztő kerül, amelyet a karancssági öreg mesteremberek raknak fel és a házat a 19. század elejei állapotoknak megfelelően rendezik be.

ebben az esztendőben érdekes népviselet-gyűjteményt állít össze a muzeum. tizennyolc nógrádi községből, így rimócrot, kazárról, bujákról, örhalomról, érsekvadkertről vásárolnak meg egy-egy régi menyecske- és férfiruhát. /mti/

bb 5. a nyár elejére ismét teljes szépségében pompázik a világhírű pécsi székesegyház

vid/te/m/ki

1963. március 27.

az építészeti remeknek számító, négytornyu pécsi székesegyházon tavaly nyár óta dolgoznak a restaurátorok. a világhírű műemléket a századforduló előtti években állították helyre utoljára. a hét évtized alatt az idő viszonytalanságai súlyos károkat okoztak a gyönyörű épületben. a díszítőkövek, a szobrok pusztulása, a kőhámítás, valamint a hulló kődarabok már életveszélyt jelentettek.

a hatalmas építmény sok tennivalót ad helyreállítóinak. a felújítás során a falakat borító hibás, hámító kőlapokat kicserélik. előreláthatólag másfél ezer kőlapcserére lesz szükség. hasonlóképpen újítják fel a megrongálódott díszítőelemeket is. ahol a cserére nincs szükség, ott drótkefével dörzsölik át a kőlapokat, faragásokat.

a helyreállítás jól halad. a homlokzati falak és egy torony felújítása már tavaly elkészült. a téli hónapokat az ideai feladat elkészítésére használták fel. most már teljes ütemben folytatják a külső felújítást. ezt a munkát a nyár elejére befejezik és akkor ismét teljes szépségében pompázik a tíz évszázados építmény. várják Antal Károly szobrászművész alkotásait, a tizenkét új, modern vonalú apostolszobrot. amint megérkeznek, azok is helyükre kerülnek a déli homlokzat félköríves árkádsorán.

/folyt.köv./

- 4 -

bb 5. /a nyár ... 1. folyt./ m

a következő években a székesegyház belső restaurálásával folytatják a felújítást. megszépülnek, felfrissülnek Lotz Károly, Székely Bertalan és a két neves német festő Beckerath Mór és Andrae Károly freskói. ezenkívül átalakítják, korszerűsítik a székesegyház világítását, szellőztetését is. /mti/

bb 6. az idén kétezer zsurkocsit küldenek Sopronból Angliába

vid/te/m/ki

1963. március 27.

a soproni asztalos és faipari ktsz az elmúlt évben 15 új fajta termék előállítását kezdte meg. ezek közül különösen népszerűvé vált az összecusukható vendégágy, a zsurkocsi, valamint a faragott, aranyozott képkeretek. a múlt évben 250 zsurkocsit szállítottak angol megrendelésre, az idén pedig 2000 zsurkocsi kerül Sopronból Angliába. /mti/

bb 7. teljesítette „Husvételi tervét”, az édesipar - a tavalyinál 6 vagonnal több csoki nyuszi, tojás, bárány és 20 vagonnal több tojás-cukor

i kf/kf/m/ki

1963. március 27.

hétfőn valamennyi édesipari gyár befejezte „Husvételi tervét”, s azóta az utolsó husvételi szállítmány is elhagyta az üzemeket. a tavalyi 12 vagonnal szemben az idei husvétra 18 vagon csoki nyuszi, tojás, csirke és bárány került az üzletekben, nagyobb választékban. az édesipar nyulcsaládja újabb figurákkal, „szaporodott”, s több a porcelán csokifigura is. a múlt évben már jóval az ünnepek előtt elfogyott a népszerű tojás-cukordrazsé. az idén várhatóan nem lesz hiánycikk, hiszen 20 vagonnal többet, összesen 54 vagon tojás-cukrot adtak a kereskedelemnek. /mti/

- 5 -

bb 8. gömb alakú alumínium-műanyag pavilon és más építészeti
ujdonságok a budapesti nemzetközi vásáron

i szf/gk-lm vg

1963. március 27.

a tavaly előtti budapesti ipari vásár feltűnést keltő
építészeti látványossága volt a nehézipari minisztérium nagy-
méretű új csarnoka, amelyet az alumíniumipar tervező intézet
tervei szerint kupola alakú, rácsos alumínium szerkezettel,
poliészter lemezborítással építettek. az alumínium és a műanyag,
mint korszerű építészeti eszköz most újabb formákban jelenik meg
a budapesti nemzetközi vásáron. az aluterv hat új épülettípust
tervezett különböző rendeltetéssel, a fémmunkás épülettakatos-
ipari vállalat már építi őket a májusban megnyitó vásár terüle-
tén.

a nemzetközi intézménnyé fejlődött vásár különlegesen
szép, reprezentatív, modern épülete lesz az új szovjet pavilon,
alumínium profilrudakból kialakított rácsos szerkezetével, alu-
mínium lemez fedésével. a 2 250 négyzetméter alapterületű, új-
szerű csarnokot kádár istván tervezte. ugyancsak az ő tervei
szerint szerelnék össze alumíniumrudakból egy 800 négyzetméteres,
az előzőtől eltérő típusú, rácsszerkezetű csarnokot, alumínium
hullámlemezborítással, külföldi kiállítók részére. kádár istván
harmadik pavilonterve ritka formájával igazi építészeti szenzá-
ciónak ígérkezik és nagyszerű propagandája lesz az alumínium,
valamint a műanyag sokoldalú, együttes építészeti felhasználásá-
nak. az idegenforgalmi pavilonnak szánt építményt háromszögű
alumíniumrácsokból, teljes gömb alakúra formálják ki. a természe-
tes ezüstfehér színű alumíniumrács körülöleli a hungária műanyag-
és gumigyárban, illetve a kőbányai textilművekben készült, ten-
gerkék színű poliészterszövet gömbburkolatot. a poliészter gömböt
különleges függesztő szerkezettel erősítik az alumíniumrácsra.
az öt lábbon álló 15 méter átmérőjű gömbben két kiállítási szintet
alakítanak ki. a pavilon szögletes, modern vonalú bejárata
hatásosan emeli ki a gömb különleges látványát. esti reflektor-
fényben az ezüst csillogású alumíniumszerkezet és a mélykék
árnyalatu műanyaggömb színelentéte még hatásosabban érvényesül.
az épülő gömb-pavilon máris igen népszerű a vásáron, a kivite-
lező fémmunkás vállalat dolgozói gömböcnek nevezték el.

nem kevésbé érdekes a seregi györgy terve szerint épülő,
600 négyzetméter alapterületű francia kiállítási csarnok sem,
amely a tavaly leégett pavilon helyére kerül. ugynevezett
háromcsuklós, térbeli szekrénytartós alumíniumszerkezetét hiper-
bolikus paraboloid alakú tető zárja le. az ismét mástípusú ötö-
dik alumíniumszerkezetű épület ötszög alaprajzu protokoll büfé
lesz, ahol a vásár külföldi részvevőit látják majd vendégül.
nagy hullámíves alumíniumtetőzetével ez sem lesz mindennapi lát-
vány. ezen kívül egy alumínium típusbüfé sorozat készült még az
alutervben, három példányát állítják fel a vásáron.

/folyt.köv./
8.37/n

-6-

le

bb 8. /gömb alakú...1.folyt./-lm

valamennyi új alumíniumpavilon rövid idő alatt könnyen
szétszerelhető és másutt ismét összeállítható. amikor látványos-
ra helyezik majd a vásárt, valamennyit át is telepítik, nehézipa-
ri minisztérium régebbi kupolacsarnokával együtt./mti/

..-

bb.9. újra leng a kék-fehér lobogó a gyulai vár tornyán
- egy hét alatt háromszáz látogatója volt a helyreállított
idegenforgalmi nevezetességnek

vid/n/cz

1963. március 27.

erkel szülővárosában, gyulán, tavaly 42.000-en keresték
fel a három millió forintos költséggel helyreállított várat,
mely az évek folyamán a vele szomszédos strandfürdővel,
a kőrös-vidék leginkább látogatott idegenforgalmi központja
lett.

az elmúlt héten kitűzték már a bástyára a város színeit
viselő kék-fehér zászlót. az idegenforgalmi idény kezdete óta
egy hét alatt háromszázan látogatták meg a viharsarok egyetlen
várát, ahol a helyi múzeumbarátok köre kedves meglepetéssel
várja az idej vendégeket: a belépőjeggyel együtt minden érdek-
lődő megkapja a vár történetét tartalmazó nyomtatott füzetkét.
/mti/

..-

bb.10. napi történetírás kenderesen - helyi krónikát készítenek
az utókornak

vid/n/cz

1963. március 27.

kenderesen, a honismereti szakkör kollektívája az ugyneve-
zett helyi krónikában visszamenőleg összegyűjtötte a felszaba-
dulás utáni eseményeket. ennek a munkának befejezése után
megkezdtek a napi történetírást. kincsel éva könyvtáros rend-
szereken vezeti a krónikát és megőrökíti az utókornak kenderes
mindennapi életét. a krónikában helyet kapnak a tanácsülések,
a tsz-ek közgyűlései, neves emberek látogatása, pár szóban
rögzítik a kisebb-nagyobb eseményeket és megemlékeznek egy-egy
nagyobb társadalmi megmozdulásról, új épületek létesítéséről.
a napi történetírás a lehető legpontosabb adatokat szol-
gáltatja majd az utókornak a fejlődő termelőszövetkezeti
község életéről./mti/

..-

8.40/n

-7-

le

bb 11. csaknem egymillió tonna ut- és vasutépítő kő vár szállításra készen a bányáknál - pótolják a téli kavics-ellátási adósságot a bányászok - naponta négyezer vagonra van szükség a folyamatos termeléshez és a készlet elszállításához

1 sb/tm szb vg

1963. március 27.

a hideg és csapadékos tél a kő- és kavicsbányákban is akadályozta a munkát, de a bányászok jelentős része a zord időben is dolgozott, hogy a tavasszal ne gátolja anyaghiány az ut- és vasutépítők munkáját. a megáradt patakok és a lejtőkön lezuduló belvíz sokhelyen megrongálta a vasuti töltéseket, utakat. a sürgős helyreállítási munkák miatt most kétszeresen fontos a zavartalan anyagellátás. a bányászok azonban felkészültek erre a feladatra. a télen - amikor a vasut is szénellátási gondokkal küszködött és nem tudott vagonot adni a kőbányáknak - új tárolóhelyeket készítettek elő és ezekben gyűjtötték össze a termelt követ. így most csaknem egymillió tonna zuzott - és terméskő áll szállításra készen a bányáknál. ezzel azonban minden tárolóhelyet megtöltöttek, s a termelést már csökkenteni kellett, mert csak annyi követ tudnak kibányászni, amennyit mindjárt el is szállítanak.

a helyreállításához és az építkezésekhez nemcsak kőre van szükség, hanem nagyon sok kavicsra is a betonozási munkákhoz. az építőiparnak jelenleg éppen a kavicsellátás a legnagyobb gondja. a kavicsbányák tulajdonképpeni része viszont a télen nem dolgozhatott a hideg és a szállítási nehézségek miatt, s mintegy 200.000 köbméter kavicssal adós maradt. a kavicsbányászok azonban elhatározták, hogy törlesztik a tartozást. a csepeli kavicsbánya munkásai éjjelnappal dolgoznak és rövidesen áttérnek a folyamatos munkahétre, tehát a vasárnapi munkára is. újabb kotrógépekkel is megerősítetik a bányát és így a napi 1800-ról jóval 2000 köbméter fölé emelik a kavicsstermelést. a vidéki kavicsbányáknál azonban éppen úgy, mint a kőbányáknál a szállítás a legnagyobb probléma, s ennek a nehézségnek a megszüntetése a termelés növelésének nagyon fontos feltétele. jelenleg mintegy 2.200 vagonot kap naponta a kő- és kavicsipar, de 3 000 kellene ahhoz, hogy teljes erővel dolgozhasson az iparág, s még 1 000 vagon szükséges a tárolóhelyeken lerakott egymillió tonna kő folyamatos elszállításához. ha a vasut dolgozói meg tudják adni ezt a segítséget, akkor az iparág bányászai jelentősen fokozhatják a termelést és a korábbi nehézségek ellenére is teljesen meg tudják szüntetni az építkezések nagy kő- és kavicsellátási gondjait. /mtl/

.-

le

8.50/n

-8-

bb 12. a kgst megbízása alapján újfajta transzformátor készül hazánkban

1 sl/sze-lm vg

1963. március 27.

a korszerű transzformátor kialakításának és fejlesztésének segítésére nemrég megalakult a kgst 10-es számú szekciója, s első feladatként egy világviszonylatban is korszerű, négy megavoltamperes transzformátortípus megtervezését és mintapéldányainak elkészítését jelölte meg. csehszlovákia és a német demokratikus köztársaság szakemberei már megszerkesztették a transzformátort, s a terv alapján most a kgst-hez tartozó több országban elkészítik a transzformátor néhány mintapéldányát. tekintve, hogy a tervezésnél a megoldások számos lehetőségét figyelembe vették, a mintapéldányok különböznek egymástól, s később a kgst-szekció dönt arról, hogy melyik transzformátor a legsikeresebb. hazánkban a klement gottwald villamossági gyár és a csepeli transzformátorgyár készít egy-egy négy megavoltamperes transzformátort. bár megoldásban a kettő különbözik egymástól, korszerűségben mindegyiknek el kell érnie a világszintet. a gépet úgy kell megkonstruálni, hogy a hagyományos feszültség szabályozó közbeiktatása nélkül ki tudja egyenlíteni a transzformátor a hálózati feszültség ingadozását. az alkatrészek már elkészültek, a gépek szerelése megkezdődött. /mtl/

.-

bb 13. az ország minden tájára szállít disznóvénycsemetét a világhírű szarvasi arborétum

vid j-lm ká

1963. március 27.

a holt-kőrös partján fekvő, világhírű szarvasi arborétum faiskolájában amerikából, a földközi-tenger vidékéről, kaukázusból, áziából, afrikából származó örökzöld növények, diszcserjék, lombhullató disznóvénycsemetéiből több tízezret nevelnek. a tavasz első napjaiban hazánk minden tájáról felkeresik a világhírű kert vezetőit. eger, kecskemét, szeged, gyula utcáira, tereire, intézmények, iskolák parkjaiba vásárolnak a ritkaság disznóvénycsemetéiből. különösen keresettek a piramistölgyek, az ezüsthársak. az arborétum kertészei nagy gonddal csomagolják a csemetéket, amelyek sérülésmentesen érkeznek rendeltetési helyükre. /mtl/

.-

le

9.04/n

-9-

bb.15. 38 helyett 8 munkanap alatt ültetnek el egy hektár szőlőt a „szőlőfuró,-géppel - érdekes újítások a helvécial állami gazdaságban

vid/j/ká/n/cz

1963. március 27.

a helvécial állami gazdaságban évente 10-15 újítással könnyítik, teszik gazdaságosabbá a termelést. az idén is számos új gépítési, termelési és öntözési eljárást próbálnak ki. az egyik sikeresnek ígérkező konstrukció az ugynevezett szőlőfuró-gép. egy traktor után 10 duggatót kapcsolnak, amelyek az erőgéptől függetlenül működnek. a vonórész csupán a sorjelzést végzi és a vizadagoló tartályt hordozza, ahonnan gumicsöveken keresztül jut el a víz furó adagolójába. a munkások könnyűszerrel kezelhetik az új ültetőt, amellyel egy hektáron 8. munkanap alatt ültethetik el a szőlőt, míg a hagyományos módszerrel ehhez 38 munkanapra volt szükség. a metszés gépesítésére is van újításuk. a traktorhoz kötött, sűrített levegővel működő metszőollók hosszú kábeleken függenek, s így a dolgozók egyszerűen, gombnyomásra üzemeltethetik a metszőrészt.

különleges eljárást dolgoztak ki a csapadékpótlásra. megfigyelték, hogy a nyári öntözésnél a növénynek szánt víz, meg mielőtt hasznosulnak, nagyrésztben elpárolog. az új kísérleti eljárással, amelyet egerszegi sándor kutató és petőfi sándor, a gazdaság igazgatója dolgozott ki, a vizet közvetlenül a gyökér növényzetéhez juttatják. megszerkesztették az ehhez szükséges gépet is, amely a föld alatt 30-40 centiméterre járatokat képez. ezekben a földcsövekben a tábla szélén levő főcsatornákból kis teljesítményű motorokkal továbbítják a növény gyökerezéséhez a vizet. a kötött talajokon többszöri öntözést is kibír a földalatti csatorna, a homokon viszont minden esetben újból meghúzzák. számítások szerint ezzel a módszerrel a felszíni öntözéshez szükséges vízmennyiségnek egytizede is elegendő. hasznosíthatók lesznek a kevesebb vizet adó csőkutak is. eddig ugyanis a percenként 600-700 liter „termelésű„ kutakat nem volt érdemes üzemeltetni./mti/

--

9.06/n

-10-

le

bb 14. juhász gyula ünnepek lesznek szegeden

vid sze-lm -cz

1963. március 27.

szeged nagy költő fia, juhász gyula, ez év áprilisában lenne nyolcvan éves. a városban a hazafias népfront és a helybeli írók kezdeményezésére akcióbizottság alakult az évforduló ünnepeinek előkészítésére. a program szerint a tit és az iskolák rendezésében az elkövetkező napokban több előadáson méltatják a városban a költő életútját. április 7-én megkoszorúzzák juhász gyula szobrát és sírját. e napon rendezik meg a tisztújítási és az egykori kortársak baráti találkozóját, majd a szegedi egyetemek központi épületének aulájában műsoros esten emlékeznek meg juhász gyuláról./mti/

--

bb.16. tavaszi képkiallitások a makói járásban

vid/bo-g-lm-cz

1963. március 27.

a csongrád megyei földművelésügyi és köznevelési hivatal alap kiadványát közösen a makói járás tíz községében rendeznek március, április és május hónapokban tavaszi képkiallitásokat. ezeken a 19. századi magyar festők alkotásainak reprodukcióit mutatják be. a megyei képzőművészek tárlatvezetésekkel járulnak hozzá a kiállítások sikeréhez. több helyen előadásokat is tartanak ez alkalommal a különböző művészeti kérdésekről.

az első tavaszi kiállítást csanádpalotán nyitották meg. a községben a lakosság számos reprodukciót megvásárolt az árusítással egybekötött kiállításon./mti/

--

bb 17. padlókeféző-porszívó mintapéldánya készült el az elekthermaxban

vid sze-lm ki

1963. március 27.

a pápai elekthermaxban új háztartási berendezés mintapéldánya készült el. a készülék a padló réseibe lerakódott port körbenforgó seprős szerkezettel fellazítja és ezzel egyidőben a szivófej a készülék tároló dobjába szippantja. a készüléket a szokásosnál nagyobb motor hajtja és így tökéletesen megfelel a követelményeknek. a tervezők elképzelése szerint az új típust elsősorban irodák, nagyobb helyiségek tisztántartására lehet használni. az 1-3 szobás lakások részére most dolgoznak szerényebb méretű, de hasonló elven működő gép tervezésén.

mindkét berendezést sorozatgyártásra szánják./mti/

--

9.25/n

-11-

le

bb 18. előrejelző állomás és mintakertek a szegedi gyümölcsösök védelmére

vid j szb ká

1963. március 27.

Szeged város kertnegyedei: ujszeged, mihálytelek, hattyastelep - nagy mennyiségű gyümölcsöt adnak az országnak, de a termésnek csak 10 százaléka kifogástalan, exportképes. A város növényvédelmi akcióbizottsága nagyszabású tervet dolgozott ki és hajt végre az idén a gyümölcsösök kártevőinek leküzdésére. Kiváló szakemberekből álló bizottság rendszeresen ellenőrzi a kertek állapotát, megvizsgálják a szövetkezeti gyümölcsösöket, éppen úgy, mint a házi kertek fáját. Az első szemle megnyugtató tapasztalatokat hozott: a gyümölcsösök tavaszi gondozását nagy igyekezettel végzik a tulajdonosok, az igyekezet azonban nem mindenütt párosul kellő hozzáértéssel, ezért az akcióbizottság elhatározta, hogy a város több pontján, minden körületben néhány mintakertet létesít. A legjobb gazdálkodók gyümölcsöseit jelölték ki erre a célra. A környék lakóinak meghívásával rendszeresen tartanak itt bemutatóval egybekötött növényvédelmi tanácsadást. A mintakertek mellett a szegedi fajtakísérleti állomáson előrejelző állomást létesítettek. Az állomás tájékoztatja a termelőket arról, hogy milyen kártevők megjelenése várható, s leküzdésükre hogyan kell felkészülni. /mti/

-.-

bb 19. önköltségcsökkentési hitelből automatizálják a legnehezebb fizikai munkát az ujszegedi kender-lenszövőben

vid sze szb ki

1963. március 27.

Az ujszegedi kender-lenszövő vállalatnál gépesítették, s részben automatizálták a legnehezebb fizikai munkát, a nagy lánchengerek szállítását. A lánconalatt telt három-négymázsás hengereket kézi erővel emelgették, mozgatták, s ezen a helyzeten könnyített az üzemrészek között nemrégiben épült függő sínpálya.

Az üzemben azonban továbbra is gondot okozott a szövőgépek „táplálásához”, folyamatosan szükséges mintegy 200 nagyméretű henger megtelelő elhelyezése. Ennek megoldására a műszakiak elgondolása alapján olyan tárolót építenek, amelybe emberi kéz érintése nélkül rakhatják a négyemeletes polcokra a hengereket. Az egész rakodási, tárolási műveletet, a függő sínpályán érkező és távozó hengerek forgalmát, a daruhidak, a villás emelőgépek működését elektromos vezérlőpultról irányítják. Így a korábbi nehéz fizikai munkát gombnyomás helyettesíti.

Az országban egyedülálló műszaki megoldással épülő lánchengertárolót önköltségcsökkentési hitelből készítik. A befektetett összeg alig két év alatt megtérül. /mti/

-.-

9.30/n

-12-

le

bb 20. gyógyüdülés a termelészövetkezet költségén

vid j-lm ká

1963. március 27.

Csikos Benjamin, a vezényi tiszamenti termelészövetkezet tagja csökkent munkaképességű és a közönsben mint éjjeliőr dolgozik. Felesége súlyos beteg és 10 év óta orvosi kezelés alatt áll. Kezelőorvosa most gyógyüdülést javasolt a beteg asszonynak hajduszoboszlón. A termelészövetkezet vezetősége, figyelembe véve az idős házaspár anyagi helyzetét, úgy döntött, hogy teljes egészében fedezi Csikos Benjaminsé kéthetes gyógykezelését. Az asszony a jövő héten utazik el hajduszoboszlóra. /mti/

bb 21. az ózdi acélműben az év első felében megkezdik a hazai földgáz használatát

vid bog-lm ki

1963. március 27.

Számos borsodi üzemhez hasonlóan, az idén az ózdi kohászati üzemekben is rátérnek a hazai földgáz használatára. Az új fűtőanyag felhasználásához szükséges fogadóállomás építése már befejezéshez közeledik. A tervek szerint az év első felében a martin üzem egyik kemencéjét már gázzal üzemeltetik, s az év végére a többi acélolvasztóban is földgázt használnak. A következő években fokozatosan a többi üzembe is eljuttatják a földgázt.

/mti/

-.-

bb 23. megkezdtek a termelést az épülő celldömölki kesztyűgyárban

vid sze-lm ki

1963. március 27.

Hétmillió forintos költséggel kesztyűgyár épül Celldömölkön. Az új létesítmény a tervek szerint a jövő év januárjában készül el teljesen, de amint egy-egy üzemrész felépül, abban azonnal megkezdik a termelést. A gyár összesen mintegy 300-350 főt foglalkoztat majd. Az eddig elkészült üzemrészekben már megkezdtek a munkát és az év végéig 450 ezer pár kesztyűt készítenek. /mti/

-.-

9.35/n

-13-

le

bb 22. naponta kétezren látogatják komló művelődési intézményeit
vid j szb -cz 1963. március 27.

Komló művelődési intézményei szakköreikkel, különféle tanfolyamaikkal, az öntevékeny művészeti együttesekkel, jól felszerelt könyvtáraikkal, az ifjúsági klubbal, szélesvásznú filmvetítésekkel és a pécsi nemzeti színház rendszeres előadásaival a legváltozatosabb érdeklődésű látogatókat is kielégítik, sőt vonzó hatást gyakorolnak a környező falvakra is. ezen túlmenően a művészeti együttesek rendszeresen felkeresik azokat a községeket, amelyeknek termelőszövetkezeteit a komlóli üzemek patronálják és ott műsort, a népművelési munka előbbreviteléhez segítséget adnak.

a tél folyamán mintegy 50 alkalommal szerepeltek a komló művelődési házak - a zrinyi, a május 1. - művészeti együttesei a sásdi járás községeiben, 20 másik alkalommal pedig a pártfogott falvak kulturális csoportjai látogattak komlóra tapasztalatcserére. jelenleg a baranyában Steinmetz kapitány nevével meghirdetett ifjúsági kulturális seregszemle területi, városi bemutatói zajlanak a bányászvárosban. ezekre sok ötlettel készültek: a zrinyi művelődési ház bábozó szakköre például mecseki bányászmeséket dramatizált és tanult be a seregszemlére.

komló művelődési intézményeit - a szakszervezeti művelődési házakat és a munkásklubokat - amelyek naponta helyszíni érdekes kulturális eseményeknek, esténként átlagosan kétezren látogatják. /mti/

-. -

bb 24. villánnal, ivóvízzel látják el a bács megyei termelőszövetkezetek gazdasági központjait, majorjait

vid j szb ká 1963. március 27.

bács megye nagyterjedésű tanyavilágában mérnöki tervek alapján 598 gazdasági központot, majorot alakítottak ki a termelőszövetkezetek. a községektől távolos pusztai telepeken az idén tovább folytatják a villamosítást és felszámolják a régi, egészségtelen, ásott kutakat. jelenleg 10 helyen szerelik a villanyvezetékeket. év végéig 40 majorban gyullad ki a villanyfény. rövidesen megkezdődik a tanyai települések vízművesítése is. ez évben 25 gazdasági majorot látnak el jó ivóvízzel. /mti/

-. -

9.40/n

-14-

bb 25. a közösség segítségével a háztáji árutermeléshez
vid j-Lm ká 1963. március 27.

Szolnok megye termelőszövetkezetei hathatósan támogatják a háztáji árutermelést. a közösség készletéből állami áron abraktakarmányt juttatnak, legelőt kaszálót adnak bérbe, közös silót készítenek. a mezővárosi vörös október termelőszövetkezet vezetősége a szétszórta fekvő kisebb legelőket négyszögletként 8-10 filléres áron adta át a háztáji jószágtenyésztők kezelésébe. ezen felül mintegy 20 kilométer hosszúságú gátszakasz fűhozamát is a háztájiban szerződött jószágok etetésére használhatják fel. a besenyszögi Lenin termelőszövetkezetben, ahol „minden porta adjon egy hizott sertést!”, jelszóval indítottak mozgalmat, a háztáji állatállomány részére az idén első ízben közös silót készítenek. a viziszárnyasoknak a közösből biztosítanak libalegelyt. a termelőszövetkezetekben külön „háztáji felelősökre”, bízzák a háztáji árutermelés

és felvásárlás elsősegítését. a nagyüzemi gazdaságok támogatásával az idén mintegy két és félmillió baromfit, ötvenezer hizott sertést, nagy mennyiségű zöldségfélét, gyümölcsöt, tejterméket adnak a megye háztáji gazdaságai. /mti/

-. -

bb 26. közös erőmüvet épített két szomszéd gyár
vid te-Lm ki 1963. március 27.

két zalaegerszegi üzem, a sajtgyár és a ruhagyár jelentős mennyiségű gőzt használ fel. tekintve, hogy a két gyárat csak kerítés választja el egymástól, közösen építettek gőzerőművet, s így mindkét gyár jelentős beruházást takarított meg. a közös erőmű már elkészült és a napokban tartották meg az üzemi próbáját. /mti/

-. -

bb 30. felemelték a kendermag termelői árát
i ie-Lm ká 1963. március 27.

a földművelésügyi miniszter újabb rendeletben szabályozta a szerződés alapján termelt kendermag termelői árát. növekvő kendertermesztésünk vetőmag-szükségletének kielégítése érdekében a rendelet fokozottabban biztosítja a termelők anyagi érdekeltségét. a fémszárolatlan kendermag mázsájáért a termelők az eddigi árnál csaknem 70 százalékkal többet, 950 forint helyett 1.600 forintot kapnak. /mti/

-. -

9.46/n

-15-

bb 27. gimnazisták és főiskolások közül nevel előadókat a tit baranyában

vid j szb -cz

1963. március 27.

baranyában a tit kétezres taglétszámmal, 60 falusi körzeti munkaközösséggel és ezen belül képzett előadó-gárdával rendelkezik. ma már a legkisebb falu ismeretterjesztő előadásán is természetes a kísérőfilm-vetítés, a mikroszkópok, a csillagászati távcső és egyéb szemléltető eszközök alkalmazása. ugyanakkor a tit szakosztályainak vezetőségei már most gondoskodnak az előadók utánpótlásáról, jól képzett tit-aktívák képzéséről. a pécsi művészeti gimnázium legjobbjai például a középiskolákba, üzemi kisz alapszervezetekbe járnak el és tartanak művészeti témájú előadásokat, ami önművelésüket is elősegíti. a pécsi tanárképző főiskola népművelési tanszékén 50 tagú tit szakcsoport alakult, amely az ismeretterjesztő tevékenység alapos megismertetésével a tit szerveinek társadalmi vezetésére teszi alkalmassá a jövő tanárait. /mti/

bb 28. egész frontot biztosítanak hidraulikus lépegető támmal oroszlányon

vid te szb ki

1963. március 27.

oroszlányon tavalyelőtt próbálták ki a hkv 1000-es hidraulikus lépegető támot. az új biztosító szerkezettel - kummer ferencnek a bányászati kutató intézet tudományos főmunkatársának a találmányával - olyan bányában kísérleteztek, ahol a legrosszabbak a legveszélyesebbek a homlokzati viszonyok. az új berendezés mégis kiválóan bevált, s már több külföldi küldöttség is tanulmányozta.

a tapasztalatok alapján a 17-es aknában egész frontot biztosítanak ezzel a támmal. a negyven méteres fronton husz támot állítanak munkába. az új módszer, miután nemcsak biztosít, hanem omlaszt is, egyben nehéz fizikai munkától mentesíti a bányászokat. folyamatossá teszi a termelést, mert ha egy bányarészt leműveltek, a gép gombnyomásra - a lépegető eszkavátorhoz hasonló módon - előrelép az új, művelésre váró területre. a kísérletek alapján kézi műveléssel is 70-75 százalékos teljesítménynövekedésre számítanak. ha majd a berendezés kezelését jól elsajátították a bányászok, lengyel maróhengeres kombájt visznek a frontra. /mti/

9.52/n

-16-

bb 29. fiatalok szellemi vetélkedői nógrád megyében

i sc/sze szb -cz

1963. március 27.

nógrád megyében megkezdődtek már a kisz kulturális szemle körzeti versenyei. a közösségi és körzeti versenyeken a felmérések szerint mintegy 18 000 bányász-, munkás-, paraszti-fiatal indult, hogy számot adjon kulturális felkészültségéről. többek között 28 énekkar, 52 népi táncsoport, 15 zenekar, csaknem 100 színjátszócsoporthoz és 7 irodalmi színpad nevezett, a szemlében résztvevő 16 szakkör tagjai, képzőművészettel, irodalommal, kézimunkával, s a balassagyarmatiak egy csoportja csontfaragással foglalkozik.

az ideai kulturális szemle egyik jelentős eredménye a szellemi vetélkedő sikere. a vetélkedőkön 500, egyenkint öt-öt fős csoport indul el, hogy megfeleljen a feladott természettudományos, történelmi, földrajzi, művészeti és egyéb kérdésekre. a józsef attila olvasó-mozgalmi tagjai közül négyezren vesznek részt a kulturális szemlén. /mti/

bb 31. a csatornaépítés új módszere: az irányított robbantás

i ie szb ká

1963. március 27.

kísérleti robbantások kezdődtek a vízgazdálkodási tudományos kutató intézet irányításával. a kísérletekkel az öntöző- és vízlevezető-csatornák építésének gyorsabb, olcsóbb módszerét dolgozzák ki. a módszer alapja: a robbantást úgy irányítják, hogy az ne a szokásos tölcser-formájú mélyedést adja, hanem meghatározott szélességű és mélységű szelvényből dobja ki a földet. a szovjetunióban már széles körben alkalmazzák ezt az eljárást, s az ottani tapasztalatok szerint egyetlen robbantás 100-200 méter hosszúságú csatorna-szakasz összes földmunkáit elvégzi. az irányított robbantásnál a tölteteket különböző mélységben helyezik el és meghatározott időrendben robbantják. a hazai kísérletekkel azt állapítják meg, hogy a mi talajainkban milyen elhelyezési és időzítési robbantásokkal lehet kialakítani a kívánt méretű csatorna-szelvényt. mivel az öntözőes gazdálkodás és a vízrendezés fejlesztése során évről-évre több csatorna épül az országban, az irányított robbantásoknak jelentős szerepük lesz a földmunkák termelékenységének fokozásában. /mti/

9.57/n

-17-

bb 32. megkezdték a sárvári nádasy-vár ujjáépítését

vid j-lm -cz

1963. március 27.

ujabb vas megyei vár helyreállítása kezdődött meg. ezuttal a sárvári nádasy-várban látott munkához az országos műemlék felügyelőség. mintegy 900 000 forintos költséggel az idén ismét időállóvá teszik a külső várfalakat és a bástyát. jövőre - attól függően, hogy megüresednek-e a helyiségek - megkezdik a vár belső ujjáépítését. ezt régészeti kutatások előzik meg, majd a homlokzat is felölti régi formáját. később döntenek arról, hogy vas megye második megújuló vára miként szolgálja majd a jelenkor emberét./mti

--

bb 33. rendezték a gépállomási dolgozók átalánybérét - helyileg döntenek a prémiumkeret felhasználásáról

i kz-lm ká

1963. március 27.

a földművelésügyi miniszter, a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezete elnökségével egyetértésben utasítást adott ki a gépállomási dolgozók bérezésének és premizálási rendszerének szabályozásáról. a közelmúltban megjelent utasítás mintegy 20 000 gépállomási traktorost, 1 700 brigádszerelőt és egyéb munkásállományu dolgozót, 1 300 brigádvezetőt és csaknem 6 000 műhelymunkást érint.

a miniszteri utasítás, mint a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének illetékes munkatársai rámutattak, az átalánybér emelésével rendezi azokat a problémákat, amelyek abból adódnak, hogy a gépállomási dolgozók az év bizonyos szakaszaiban nem tudnak dolgozni. előírásai szerint mind a traktorvezetők, mind pedig a motorkezelők részére - decemberben, valamint a januártól júliusig terjedő hónapokban - a munkavégzés körülményeitől és a várható munkák mennyiségétől függően differenciáltan, az eddigi 251, illetve 210 forint helyett havi 400-1 100 forint között kell az átalánybért megállapítani. az átalánybér személyenkénti megállapításakor figyelembe veszik a traktorosok szakmai képzettségét, rátermettségét, valamint a gépek állapotát.

a szocialista bérezés elveinek megfelelően az utasítás egyidejűleg előírja azt is, hogy az érintett dolgozók az átalánybér ellenében - a napi 8 órai munkaidőn belül - kötelesek elvégezni a gépállomás igazgatója által megjelölt, a bérszabályzatban előre programozott és a gépállomás tevékenységével összefüggő munkákat. ide tartozik többek között a szakmai továbbképzés és a különböző szintű tanfolyamok való részvétel is. a cél az, hogy kifizetett átalánybérek mögött munka, vagy valamilyen egyéb hasznos tevékenység legyen.

/folyt.köv./

le

10.05/n

-18-

bb 33. / rendezték a...folyt./-lm

a műhelymunkások bérezésének rendezésével az utasítás lehetőséget ad a különleges szakmunkák kiemelt díjazására, s általában is kimondja, hogy a gép- és gépjavitó állomásokra megállapított határok között, személyi besorolással kell a munkások órabérét megállapítani. a megyei igazgatóság vezetőjének ezen túlmenően jogot ad az utasítás ahhoz, hogy teljesítménybérezés esetén 11 forintos, különleges szakmunkát végző időbéres dolgozó személyi besorolásánál pedig 14 forintos órabért állapítson meg.

előnyösen szabályozza az utasítás a brigádszerelők és a brigádvezetők bérezését is. a brigádszerelők havi átalánybérét az eddigi 1 450 forint helyett 1 550-1 650 forint között állapítja meg. emellett továbbra is el kell számolni részükre a 1,6 forint értékű teljesítménybért a hozzájuk beosztott gépek minden műszaknormájáért, illetve minden 10 órai szállítási és öntözési munkáért, valamint minden egyéb 10 órai traktor és motormunkáért. a brigádvezetők részére kifizethető évi átalánybér a rendelet előírásai szerint csaknem 4 000 forinttal haladja meg a korábbi. jelentős továbbá a brigádvezetők bérrendezésével kapcsolatban, hogy az új utasítás nem tesz különbséget univerzális traktorral, illetve szántótraktorral, kombájjal, vagy egyéb motorral teljesített műszaknormák között. előírásai szerint a brigád gépei által teljesített minden műszaknormáért, minden 10 órai szállítási és öntözési munkáért, valamint minden egyéb 10 órai traktor és motormunkáért átlagosan 4.5 forint teljesítménybért kell elszámolni a részükre.

a miniszteri utasítás véget vet azoknak a vitáknak, hogy a jutalmazási keretet miképpen kell felhasználni. a prémium összege a továbbiakban is változatlan, azt azonban világosan kimondja az utasítás, hogy a zárolt 5 százalékon felüli részét, tehát 95 százalékát az igazgató, a szakszervezeti bizottsággal egyetértésben és az üzemi tanács véleményének a kikérésével saját hatáskörében használja fel./mti/

--

9.10/n

-19-

le

bb 34. miniszteri utasítás az ár- és belviz okozta épületkárok helyreállításáról - április 20-ig el kell végezni az épületkárok felmérését

k sb/ szb ki

1963. március 27.

az építésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben utasítást adott ki a tanácsi házkezelési szervek kezelésében levő épületekben, továbbá a személyi tulajdonban álló lakó- és gazdasági épületekben okozott ár- és belvizkárok helyreállítására, az utasítás szerint a tanácsi kezelésben levő épületekben, továbbá a személyi tulajdonban álló lakó- és gazdasági épületekben okozott károk felmérését és a szükséges állagvédelmi, helyreállítási, illetőleg újjáépítési munkálatokat a területileg illetékes megyei /fővárosi, megyei jogú városi/ tanács végrehajtó bizottságának építésügyi szakigazgatási szerve, mint másodfoku építésügyi hatóság irányítja. a másodfoku építésügyi hatóság a különféle szervezési és műszaki teendőket a területileg illetékes járási, városi, városi kerületi tanácsok vb építésügyi szakigazgatási szerveinek segítségével látja el, megerősítve azt megfelelő műszaki szakértőkkel.

az épületkárok további növekedésének megakadályozására - a miniszteri utasítás szerint - az árvíz levonulása után azonnal gondoskodni kell a víztől megrongált épületek állagát biztosító munkák, például az aládacolás, megtámasztás elvégzéséről. az állagvédelmi vagy az esetleges bontási munkák szükségességét és annak mértékét műszaki szemle útján kell megállapítani. a műszaki szemlét a tanácsi házkezelési szerv, a személyi tulajdonban álló épületeknél pedig a szakértők tartják meg. a műszaki szemlének választ kell adni arra a kérdésre is, hogy a kárt szenvedett épületek a helyreállítási munkák elvégzése előtt használatba vehetők-e. azokba az épületekbe, amelyek víz alatt álltak - nem lehet visszaköltözni, azt használatba venni, vagy az épületet lebontani csak akkor, ha az elsőfoku építésügyi hatóság, vagyis a kirendelt szakértők írásbeli engedélyt adnak.

ha a műszaki szemle megállapításai alapján szükséges állagvédelmi munkákat az épület tulajdonosa, illetőleg kezelője nem tudja elvégeztetni, akkor azokat hatósági úton végeztetik el, személyi tulajdonban levő épület esetében a tulajdonos egyidejű értesítése mellett. tanácsi házkezelési szervek kezelésében levő épületek állagvédelmi munkáinak az elvégzéséhez szükséges építőanyagokat a házkezelési szerv köteles biztosítani. a személyi tulajdonú épületekhez szükséges építőanyagokat az elsőfoku építésügyi hatóság anyagutalványa alapján bocsátják a kereskedelmi ~~szervek~~ szervek a kijelölt kivitelező rendelkezésére.

/folyt.köv./
n

11.50/n

-20-

bb 34. /miniszteri utasítás... 1. folyt./- szb

ha a lakossági épületkárok további növekedésének megakadályozása érdekében azonnal elvégzendő állagvédelmi munkákhoz szükséges építőanyagok, munkaeszközök és felszerelések kellő időben más-ként nem biztosíthatók, akkor a másodfoku építésügyi hatóság a felügyelete alá tartozó vállalatoktól, továbbá a működési területen levő ém építőipari vállalatoktól igénybe veheti a szükséges építőanyagokat, munkaeszközöket és felszereléseket.

a miniszteri utasítás előírja, hogy az állagvédelmi munkák elvégzése után azonnal meg kell kezdeni a helyreállítási és az újjáépítési munkák megszervezését. a kárt szenvedett épületekről adatfelvételi lapokat kell készíteni. az épületkárok felmérését április 20-ig el kell végezni. a másodfoku építésügyi hatóság köteles jelentést készíteni az építésügyi minisztériumnak az árvíz által okozott épületkárokról.

az árvíz- és belviz következtében megsérült, illetőleg megsemmisült, személyi tulajdonban álló épületek helyreállításával, valamint újjáépítésével kapcsolatos előkészítési, lebonyolítási és kivitelezési szabályokat - ezek keretében az épületek tulajdonosai számára nyújtható építési kölcsönök és más állami kedvezmények feltételeit - az építésügyi miniszter és a pénzügyminiszter külön jogszabályban állapítja meg. /mti/

bb.35. felhívás a vadászokhoz: személyenként 3 szalonkánál többet ne ejtsenek el

k.oef./n/ká

1963. március 27.

a nemzetközi madárvédelmi szervezet felkérésrel fordult az országos erdészeti főigazgatóság vadgazdálkodási és vadászati osztályához, hogy az idén tavasszal Magyarországon is különleges védelemben részesítsék a vonuló vándormadarakat. a felhívás megemlíti, hogy a szokatlanul erős tél európa-szerte nagy károkat okozott a hasznos madarak között, s még európa déli részein is jelentős veszteséget szenvedtek az ott telelő madarak.

az országos erdészeti főigazgatóság eleget tett a nemzetközi madárvédelmi szervezet kérésének és a most vonuló szalonkák érdekében felhívással fordult a vadászokhoz. a felhívásban az országos erdészeti főigazgatóság vezetője arra kéri a vadászokat, hogy az idei szalonkahúzásokon esetenként és személyenként 3 darabnál többet ne löjjenek, hogy ezzel is elősegítsék az idei szalonkaszaporulatot. /mti/

11.55/n

-21-

bb 36. nem áprilisi tréfa: öt öröklakás és négy személygépkocsi a lotto jutalomSORSORLÁS nyereségei között

i kf-lm vg

1963. március 27.

a lotto márciusi jutalomSORSORLÁSÁT véletlenül éppen április 1-én tartják. nem áprilisi tréfa azonban, hogy 859 értékes tárgynyereséget, s köztük 9 főnyereséget sorsolnak ki. a baross téren épülő lotto palota lakásai közül ezuttal ötöt sorsolnak, s négy moszkvics személygépkocsi is jut a legszerencsésebb lottozóknak.

a mostani nyereséglista igen változatos és számos újdonságot tartalmaz. többek között 15 olyan export variánszobabutort, amely egyenként 21 darabból áll, s így, kis ügyességgel, akár két szoba is berendezhető vele. negyvenöt 2 személyes külföldi társasutazásra jogosító utalványhoz - a lotto igazgatóság gondosságára jellemző - megfelelő zsebpénzt is sorsolnak. eredeti keleti perzsaszőnyeget - köztük nyolc négyzetméter nagyságú is - és számos nyugati háztartási és híradástechnikai gépet sorsolnak ki. az egyik érdekes kombinált nyereséget: simens gyártmányu automatizált mosógép, centrifuga és vasalógép. ezenkívül két teljes konyhaberendezést, 84 televízió készüléket, vásárlási utalványokat, rádiókat stb. sorsolnak a hétfői tárgynyereségek huzáson./mti/

--

bb.37. aláírták a dunai szalmacellulózgyár két papirgyártó gépsorának vásárlásáról szóló szerződést

i/sz/n/ki

1963. március 27.

Mihalya érkeztek a szovjetunióból a technolimpex külkereskedelmi vállalat és a dunai szalmacellulózgyár képviselői, akik moszkvában a napokban szerződést írtak alá a dunaujvárosban épülő papirgyár két gépsorának vásárlásáról.

gáti péter, a dunai szalmacellulózgyár igazgatója, aki szintén a szovjetunióban járt küldöttségünk tagja volt, az mti munkatársának elmondotta, hogy a most lekötött két gépsor évente összesen 48.000 tonna írónyomópapírt állít majd elő. ezzel a mennyiséggel 25-30 százalékkal növekszik a jelenlegi papirtermelés. egy gépsor hossza csaknem száz méter és 4.2 méter szélességű papírt lehet rajta gyártani. ezek lesznek az ország „legszeleesebb”, papiripari gépei.

/folyt.köv./
12.30/n

-22-

le

bb.37. /aláírták...1. folyt./n

papírmérete megfelel valamennyi rotációs gépünk követelményeinek. a gépsorokat korszerű automatikákkal látják el. az adottságainknak megfelelően úgy szerkesztették, hogy a helyi nyersanyag feldolgozására, tehát a szalmacellulóz tartalmazó papir gyártására alkalmas legyen. a gépsorok elkészítésében sok szovjet vállalat vesz részt, található köztük leningrádi és dnyepropetrovszki üzem is. a gépek első szállítmányai várhatóan még ez évben megérkeznek, fogadásukra természetesen felkészültünk, bár még a papirgyár-épületnél az alapozáson alig jutottunk túl, de az építkezés az idén gyors ütemben halad majd. az első gépegység 1965-ben, a második pedig az ezt követő évben kezdi meg működését. a két gép a hozzá-tartozó tartalék-alkatrészekkel együtt 6.3 millió rubelbe kerül./mti/

bb.38. hidegkonyhai bemutató a józsefvárosi szakácsok készítményeiből - megkezdtek a meleg szendvics árusítását

t/sz/n/vg

1963. március 27.

a józsef körút és a baross utca sarkán levő vidám eszpresszóban szerdán hidegkonyhai és cukrászati bemutató nyílt, amelyen a józsefvárosi szakácsok, cukrászok remekeit mutatja be a 8. kerületi vendéglátóipari vállalat. a két napig tartó bemutatón a vendégek el is fogyaszthatják a kiállítási tárgyakat. a hidegkonyhai készítmények kereslete, amint azt a vendéglátó tröszt képviselői elmondották, nagy mértékben megnövekedett. külföldi mintára megpróbálkoznak egy újdonsággal, a meleg szendvicsrel is. tíz infralüktőgépet szereztek be, és már megkezdtek a kiállításon is bemutatott meleg szendvicsek árusítását a főváros néhány bisztrójában. a meleg szendvicsek egyelőre 8-10 féle változatban, a hideg szendvicshez hasonló áron kaphatók. található közöttük gombás-tojásos, májas, szalonnás-lecsós, parajkrémes, sonkás, sajtos.

a kiállításon a vendéglátóipari tröszt vezetői bejelentették, hogy április 4-től azoknak, akik egyszerre négy palack sört vásárolnak, díjmentesen préselt papírlemez sörtartó kosarat is adnak. az izléses kosár nemcsak kényelmes szállításra hanem a sör hűtésére is szolgál. négy napig tartja a vizet, illetve a jeget./mti/

--

12.45/n

-23-

me

bb.39. időjárásjelentés

tr/n/n

1963. március 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 27-én, szerdán délben:

többfelé kisebb záporosók

a váltakozva érkező hűvös és enyhe légtömegek hatására nyugat- és közép-európában lassan kelet felé mozgó, nagykiterjedésű eszónák alakultak ki. kelet-európában az észak- és kelet felé áramló óceáni eredetű levegő okoz több helyen havazást, észak- és dél-európában viszont jobbra száraz az idő.

hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, néhány helyen jelentéktelen mennyiségű esővel. a nap a dunántul nyugati felében 7-9, máshol 9-11 órán át sütött. a hőmérséklet a nap folyamán az észak-keleti megyékben 10-12, az ország többi részén 12-15 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 2-6, észak-keleten egy-két helyen null fokig süllyedt. ma délelőtt nyugaton kisebb záporok voltak. a mátra és bükk magasabb részein még mindig vastag hótakaró fekszik.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 7 fok volt, 1.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, többfelé kisebb záporosó. ma időnként élénk délnyugati, nyugati, később észak-nyugati szél. holnap a szél mérséklődik. a nappali felmelegedés holnap valamivel gyengébb lesz, mint ma.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 3, plusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 11-14 fok között.

a duna vízállása budapestnél március 27-én, szerdán délben 492 cm./mti/

--

13.20/n

-24-

bb 42. elutazott a jugoszláv állami küldöttség

t ha/tm szb vg

1963. március 27.

a jugoszláv állami küldöttség, amely mijalko todrovicsnak, a jugoszláv szövetségi népköztársaság szövetségi végrehajtó tanácsa alelnökének vezetésével gazdasági tárgyalásokat folytatott hazánkban, szerdán délután elutazott budapestről.

a küldöttség bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. horgos Gyula konó- és gépipari miniszter, karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, vályi Péter, az országos tervehivatal elnökének első helyettese, puja frigyos külügyminiszterhelyettes, dr. Lévai András nehézipari miniszterhelyettes, a külügyminisztérium, a kohó- és gépipari minisztérium, az országos tervehivatal és a magyar nemzeti bank vezető munkatársai. jelen voltak a budapesti jugoszláv nagykövetség munkatársai. /mti/

--

bb 43. elkészült hétszáz függesztett eke mosonmagyaróvárott

vid te szb ki

1963. március 27.

piros, kék, zöld színre festett, vadonatúj gépek száza sorakoznak elszállításra készen a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár udvarán. fokozott erőfeszítésre volt szükség az első negyedévi terv teljesítéséhez, mert a zord tél miatt 14 000 munkóra esett ki a termelésből. a szocialista munkaversenynek, a szocialista brigádok helytállásának és a jó munkaszervezésnek köszönhető, hogy sikerült legyőzni a nehézségeket, pótolni az elmaradást.

a kombájn vágószerkezeteken kívül elkészült a negyedévi tervben előírt 700 csővázas függesztett eke. ezek az önbeállító fe 3 és fe 4 jelű, három, illetve négyvasú ekék a magyar mezőgépipar legkiválóbb termékei közé tartoznak. az év folyamán még ezerháromszázat gyártanak. a gyár műszaki dolgozói azonban máris foglalkoznak a két eke fejlesztésével. a rajztáblákon már megjelentek a fe 240 és a fe 340 jelű típusok, amelyek az eddigieknél nagyobb teljesítményű gépek lesznek.

a függesztett kivitelű csatornanyitó ekékből is elkészültek az első példányok és várják a kipróbálást.

a második negyedévben kezdik el a főleg dombhátak művelésénél előnyös váltvaforgató eke sorozatgyártását. /mti/

--

14.55/n

-27-

bb.39. időjárásjelentés

tr/n/n

1963. március 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. március 27-én, szerdán délben:

többfelé kisebb záporosók

a váltakozva érkező hideg és enyhe légtömegek hatására nyugat- és közép-európában lassan kelet felé mozgó, nagykitérű, nedves eszónák alakultak ki. kelet-európában az északi és kelet felé áramló óceáni eredetű levegő okoz több helyen havazást, észak- és dél-európában viszont jobbra száraz az idő.

hazánkban tegnap kisebb felhőátvonulások voltak, néhány helyen jelentéktelen mennyiségű esővel. a nap a dunántul nyugati felében 7-9, máshol 9-11 órán át sütött. a hőmérséklet a nap folyamán az észak-keleti megyékben 10-12, az ország többi részén 12-15 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 2-6, észak-keleten egy-két helyen null fokig süllyedt. ma délelőtt nyugaton kisebb záporok voltak. a mátra és bükk magasabb részein még mindig vastag hótakaró fekszik.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 7 fok volt, 1.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, többfelé kisebb záporosó. ma időnként élénk délnyugati, nyugati, később észak-nyugati szél. holnap a szél mérséklődik. a nappali felmelegedés holnap valamivel gyengébb lesz, mint ma.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 3, plusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 11-14 fok között.

a duna vízállása budapestnél március 27-én, szerdán délben 492 cm./mti/

--

13.20/n

-24-

Me

bb.40. az idén eddig több mint harmincezer nyári női kartonruha készült ozdon

vid/n/ki

1963. március 27.

a debreceni ruhagyár ózdi telepén, a kohászváros első könnyűipari üzemében, jelenleg 250 nődolgozót foglalkoztatnak. az idén újabb hatvan fővel növelik a dolgozók létszámát és két új varion-szalagot helyeznek üzembe. így ebben az évben már mintegy tízmillió forint értékű áruval készítenek többet, mint tavaly. az üzemben az idén eddig - első negyedévi tervüket teljesítve - több mint harmincezer különböző fazonú, izléses nyári női kartonruhát, ezenkívül 4.500 ugynevezett kismama ruhát készítettek./mti/

--

bb 45. aláírták a magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalások záróokmányait

t ha/tm szb

1963. március 27.

szerdán délelőtt az országházban ünnepélyesen aláírták a magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalások záróokmányait: a lefolytatott megbeszélések eredményeit rögzítő jegyzőkönyvet és a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság létrehozásáról szóló megállapodást.

az okmányokat apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese és Mijalko Todorovics, a szövetségi végrehajtó tanács elnöke írta alá. az aláírásnál jelen volt dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, Incze Jenő külkereskedelmi miniszter, Kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. Lévárdi Ferenc nehézipari miniszter, a tárgyaláson résztvevő magyar és jugoszláv küldöttség tagjai és szakértői, a budapesti jugoszláv nagykövetség munkatárssal. /mti/

--

14.35/n

-25-

le

bb 41. közlemény a magyar-jugoszláv gazdasági tárgyalásokról

szb vg

1963. március 27.

1963. március 22-26 között a magyar népköztársaság és a jugoszláv szövetségi népköztársaság küldöttségei tárgyalásokat folytattak budapesten a két ország közötti gazdasági együttműködésről.

a magyar küldöttséget apró Antal, a magyar népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnökhelyettese, a jugoszláv küldöttséget mijalko Todorovics, a jugoszláv szövetségi népköztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának alelnöke vezette.

a két ország küldöttségeinek vezetői a tárgyalások eredményeként jegyzőkönyvet írtak alá, amelyben rögzítik a lefolytatott megbeszéléseken létrehozott megállapodásokat. e megállapodások szerint a két ország képviselői megegyeztek abban, hogy a külkereskedelmi kapcsolatok mellett fejlesztik a termelési együttműködést az iparágak között, a szakosítást és az ipari kooperáció egyéb módszereit a gépipar különböző ágazataiban, az energetika és ezen belül különösen a villamosenergia területén. a küldöttségek kifejezték a két ország népgazdaságainak egyéb ágazataiban, köztük a vegyipar, a vas- és szinesfémkohászat, a könnyűipar és a mezőgazdaság terén kialakítandó együttműködés megvizsgálására irányuló készségüket. a tárgyalások során megvitatták a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének kérdéseit és egyetértettek abban, hogy az 1964-1970 évekre megkötendő hosszulejratu kereskedelmi megállapodás előkészítése céljából még ez év végén megbeszélések kezdődjenek el. a küldöttségek véleménycserét folytattak a világkereskedelem-fejlesztési konferencia tárgyát képező kérdésekről, valamint más jelentős nemzetközi gazdasági problémákról.

a tárgyalások befejeztével a két ország küldöttségeinek vezetői aláírták a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság létrehozásáról szóló megállapodást.

a tárgyalások a baráti együttműködés és a kölcsönös megértés szellemében folytak le. /mti/

-.-

14.44/n

-26-

bb 42. elutazott a jugoszláv állami küldöttség

t ha/tm szb vg

1963. március 27.

a jugoszláv állami küldöttség, amely mijalko Todorovicsnak, a jugoszláv szövetségi népköztársaság szövetségi végrehajtó tanácsa alelnökének vezetésével gazdasági tárgyalásokat folytatott hazánkban, szerdán délután elutazott budapestről.

a küldöttség bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. Horgos Gyula, a gép- és gépipari miniszter, Karádi Gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, Vályi Péter, az országos tervehivatal elnökének első helyettese, Puja Frigyes külügyminiszterhelyettes, dr. Lévai András nehézipari miniszterhelyettes, a külügyminisztérium, a kohó- és gépipari minisztérium, az országos tervehivatal és a magyar nemzeti bank vezető munkatársai. jelen voltak a budapesti jugoszláv nagykövetség munkatársai. /mti/

-.-

bb 43. elkészült hétszáz függesztett eke mosonmagyaróvárott

vid te szb ki

1963. március 27.

piros, kék, zöld színre festett, vadonutaj gépek száza sorakoznak elszállításra készen a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár udvarán. fokozott erőfeszítésre volt szükség az első negyedévi terv teljesítéséhez, mert a zord tél miatt 14 000 munkára esett ki a termelésből. a szocialista munkaversenynek, a szocialista brigádok helytállásának és a jó munkaszervezésnek köszönhető, hogy sikerült legyőzni a nehézségeket, pótolni az elmaradást.

a kombajn vágószerkezeteken kívül elkészült a negyedévi tervben előírt 700 csővázis függesztett eke. ezek az önbeállító fe 3 és fe 4 jelű, három, illetve négyvasú ekék a magyar mezőgépipar legkiválóbb termékei közé tartoznak. az év folyamán még ezerháromszázat gyártanak. a gyár műszaki dolgozói azonban már foglalkoznak a két eke fejlesztésével. a rajztáblákon már megjelentek a fe 240 és a fe 340 jelű típusok, amelyek az eddigieknél nagyobb teljesítményű gépek lesznek.

a függesztett kivitelű csatornanyitó ekékből is elkészültek az első példányok és várják a kipróbálást.

a második negyedévben kezdik el a főleg dombhátak művelésénél előnyös váltvaforgató eke sorozatgyártását. /mti/

-.-

14.55/n

-27-

bb 44. vetik a szegedi fűszerpaprika magját - vándor öntözőberendezést kapnak a „paprikás”, tsz-ek

vid -j Lm ká

1963. március 27.

a szegedi fűszerpaprika-körzetben - amely csongrád megyén kívül békés megye egy részére is átterjed - a termelészövetkezetek megkezdték a magvetést. a legkorábban a szegedi és a csanyteleki tsz-ek láttak munkához, amelyeknek kedvező tapasztalataik vannak a korai magvetés és melegágyi palántanevelés előnyeiről. a palánták így hamar megerősödnek május első felében kiültethetők, s korán hoznak termést.

hatezerháromszáz holdon termelik az idén szeged környékén a világhírű fűszernövényt. mivel a termőterület a korábbi évekhez képest nem emelkedik, a hozam fokozására törekednek. az elmúlt két esztendőben sok kárt okozott az aszály, amelynek leküzdésére a tsz-ek vándor öntözőberendezéseket kapnak a paprikafeldolgozó vállalatától. az esőztető gépeket közösen használják a szövetkezeti gazdaságok, s így mintegy ezer holddal növekszik az öntözött terület.

a termeltető vállalat a vetőmag elosztásával tervszerűen szabályozta, hogy melyik vidéken milyen fajta paprikát ültessenek. a csipős paprika hazája a szegedi járás homokvidéke - pusztamérges, ásothalom, zákányszék környéke - lesz. a többi területen kizárólag csipmentes fajtákat termesztenek. az ugynevezett csipős- és csipmentes-körzetek kialakításával megakadályozzák a különböző fajták keveredését./mti/

.-.

bb 46. új növényvédő gépek a kertészeti kutató intézet őszi-barack-ápolási bemutatóján

t ie-lm ká

1963. március 27.

az őszi-baracktermesztés tavaszi munkáinak megkezdése előtt szerdán bemutatót tartottak a kertészeti kutató intézet törökbalinti gazdaságában. az egyik legjelentősebb őszi-barack termelő vidék, a budai járás termelészövetkezetéből gyűltek össze a kertészek, növényvédelmi szakemberek, brigádvezetők, hogy a gyakorlatban is megismerjék a kutató intézetben kidolgozott korszerűbb agrotechnikai módszereket és az új gépeket.

a kísérleti gazdaság sóskuti kerületében egy új - ugynevezett javított katlanformájú - metszési módot mutattak be, ami erősen megnöveli a fák termőfelületét. az új eljárással kialakított koronájú fák öt év átlagában holdanként 55 mázsa gyümölcsöt adtak, szemben a buda-környékén általános 35-40 mázsa termékkel. a virág-tanyai üzemegységben a növényvédelmi bemutató során két külföldi permetező géppel ismerkedtek meg a termelészövetkezeti kertészek. az ndk-gyártmányú s-050-es gép naponta 40 holdra juttatja el a finoman porlasztott permetlét. a másik, jugoszláv gyártmányú gépből egyelőre csak minősítésre érkezett példány van az országban. ezt a típust valószínűleg jól tudják majd hasznosítani a termelészövetkezetek./mti/

.-.

le

15. 10/n

-28-

bb 47. eltemették székely mihályt

t ms/gk szb sr

1963. március 27.

székely mihályt, a magyar zeneművészet nagy halottját szerdán ünnepélyes gyászpompával bucsuztatták nagy sikereinek színhelyén, a magyar állami operaházban. a koporsót, amelyet az előcsarnokban ravataloztak fel, elborították a párt és a kormány, a művészeti intézmények és a tisztelők koszorúival. a ravatal előtt bársonypárnán helyezték el az elhunyt kitüntetéseit.

a ravatal mellett ott voltak a párt és a kormány képviselői: kállai gyula, a minisztertanács elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, ilku pál művelődésügyi miniszter, darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, kodály zoltán és felesége, szabolcsi benecse kossuth-díjas akadémikus, a magyar zeneművészek szövetsége elnökségének tagja, szabó ferenc kossuth-díjas, kiváló művész, a zeneművészeti főiskola főigazgatója, a művészeti szakszervezetek országos szövetségének képviselői, az operaház vezetői, örökös tagjai és művészei, valamint a magyar művészvilág és társadalmi élet sok más ismert személyisége, a nagy művész hozzátartozói. az operaház környékén, a népköztársaság útján és a mellékutcákban az elhunyt nagy énekes művészetének tisztelői sorakoztak fel.

a gyászszertartást a parsifal nyitánya vezette be, amelyet ferencsik jános kossuth-díjas, kiváló művész főzeneigazgató vezényletével az operaház zenekara adott elő, majd lugossy jeno miniszterhelyettes a művelődésügyi minisztérium nevében bucsuzott székely mihálytól.

- székely mihály váratlan elnémulása - mondotta - nemcsak a magyar művészetet fosztotta meg ritka kincsétől, de az egész világ lett szegényebb egy páratlan tehetségű művésszel. operaszínházaink új közönségéből nem kevesen éppen az ő páratlan művészetének élvezetén váltak barátjává és értőjévé e számukra korábban szokatlan műfajnak.

- diplomata is volt székely mihály: igazi nagykövete volt a magyar művészetnek, aki páratlanul sokat tett népünk zenekulturájának megismertetéséért, hazánk nemzetközi jó hírének növeléséért.

/folyt.köv./

15.25/Lm

- 29 -

AC

bb 49. a budapesti csehszlovák nagykövet jelentésében átadták végleges üzemeltetésre a dunaujvárosi óriás gáztartályt

vid te vm ki

1963. március 27.

szerdán, három hónapos sikeres próbaüzemeltetés után átadták végleges rendeltetésének a dunai vasműben épült 150.000 köbméteres gáztartályt, amelyet a vitkovicei klement gottwald kohászati művek építettek fel magyar szerelők segítségével. az 54 méter átmérőjű és 84 méter magas tartályóriásba 1500 tonna vasat építettek be.

a próbaüzemeltetés során a gáztartályhoz kapcsolódó gázindító állomásról naponta átlagosan 200.000 köbméter gázt továbbítottak a fővárosba.

az átadásra a dunai vasműbe érkezett frantisek pisek csehszlovák nagykövetet takács imre, a városi pártbizottság titkára, tapolczai jenő, a városi tanács vb elnöke, az mszmp központi bizottságának póttagja, závodi imre, a dunai vasmű igazgatója és inokai jános beruházási főmérnök köszöntötték. részt vett a jelképes végleges üzembehelyezésen stadinger istván, a budapesti gázművek vezérigazgatója és vég béla, a vegyipari gép-és radiátorgyár igazgatója is. inokai jános beruházási főmérnök adta át végleges üzemeltetésre a gáztartályt. hangsúlyozta, hogy az ország legnagyobb gáztartályának felépítése a magyar-csehszlovák műszaki és baráti együttműködés újabb szép bizonyítéka.

frantisek pisek nagykövet válaszában kiemelte, hogy a két nép közötti ipari és kereskedelmi kapcsolatokat tovább kell szélesíteni, ugyanakkor élénkebbé kellene tenni a műszaki tudományos együttműködést is. végül további sikereket kívánt dunaujváros dolgozóinak városuk és gyáruk építésében./mti/

bb 50. megkezdődött a munka a nógrádi szénmedence első teljesen gépesített fejtésén

vid te vm ki

1963. március 27.

többhónapos előkészület után szerdán megkezdődött a munka a nógrádi szénmedence első teljesen gépesített fejtésében.

/folyt.köv./

16.30/a

- 32 -

/bb 50. megkezdődött.....1.folyt./vm

a mátranováki bányászati csurgó tárójának egyik munkahelyén szerda reggeltől a fejtést, a szállítást, a biztosítást és az omlasztást is gépesítették. a munkahelyre nyolc, ugynevezett hkv ezres lépegető acéltámot szereltek be. mellette nagyteljesítményű kaparóberendezés szállítja a szenet. az ott dolgozó bányászok munkája csak a gépek kezelésére és szerelésére szorítkozik./mti/

bb 51. szerdán visszaköltöztek otthonaikba az előntött rábaszentmihály község lakói

vid te vm ki

1963. március 27.

két héttel ezelőtt a marcalból mintegy 50 millió köbméter viz zúdult rábaszentmihály és kisbabo községekre, illetve ezek határaitra. kisbaboatról már korábban sikerült levezetni a vizet és pár nappal ezelőtt visszaköltözhetek házaikba a község lakói. rábaszentmihályon azonban helyenként egy méternél is magasabb vízben álltak a házak. a község 180 házának 667 lakóját kellett kitelepíteni. szerdán, a fertőtlenítések és a műszaki károk felmérése után, a község lakói visszaköltözhetek otthonaikba. mintegy 30 házat azonban nem foglalhattak el tulajdonosaik, mert 14 összedől, a többi pedig lakhatatlan. ezeknek a házaknak a lakói, 45 család, is visszaköltözött a faluba, ahol a rokonoknál kaptak helyet./mti/

bb 54. termelészövetkezeti asszonyok tanácskozása dunaujvárosban

vid vm ie

1963. március 27.

tanácskozást tartottak szerdán a dunai vasmű művelődési házában a dunaujvárosi járás termelészövetkezeti asszonyai. a tanácskozáson osztották ki a jutalmakat a tavalyi termelési versenyben legjobb eredményt elért női brigádoknak, amelyek közül kettő a „szocialista brigád”, címet is elnyerte. a közösen végzett jó munka mellett a szövetkezeti asszonyok a háztáji gazdaságban is sok terméket állítottak elő, s ebből csaknem 700.000 tojást és 157 mázsa baromfihúst adtak közfogyasztásra. a megbeszélésen elhangzottak szerint az idén a tavalyinál háromszor több tojás és nyolcszor több baromfihús kerül a fogyasztókhoz a dunaujvárosi járás termelészövetkezeteinek háztáji gazdaságaiból./mti/

17.20/a

bb 53. gyors ütemben növekszenek a falvak „városi” igényei - országos tanácskozáson vitatták meg a szövetkezetek szolgáltató tevékenységének tapasztalatait

t kz/nmé/m/le

1963. március 27.

a kulturált, modern élet igényének a kielégítése jelenleg már a falusi lakosság vonatkozásában se csak ipari és kereskedelmi feladat. a rádiók, a televíziós készülék, a gépjárművek, a különböző háztartási gépek, a modern öltözködés terjedése új igényt is hozott magával. intézményesen kell gondoskodni a legkülönbözőbb gépek és nagyértékű használati eszközök rendszeres karbantartásáról, javításáról, sőt már az olyan személyi szolgáltatások széleskörű szervezéséről is, mint például a vegytisztítás, a mosás, a férfi- és női fodrászat, kozmetika, szemfelszedés, fénykép előhívás, stb.

a változó, városiasodó falusi élet ezen új igényeinek a kielégítését két szövetkezeti szerv, a földműves- és a kisipari szövetkezetek vállalták magukra, azzal a megosztással, hogy a földművesszövetkezetek szervezik - összegyűjtik és továbbítják - a nagyobb községekben vagy városokban működő kisipari szövetkezetek telepeire a javítandó rádiót, mosógépet, cipőt, a vegytisztításra szánt ruhát, stb.

a két szövetkezeti szerv egy évvel ezelőtt megindított közös szolgáltató tevékenységének tapasztalatait szerdán a földműves- és a kisipari szövetkezetek illetékes megyei vezetői, illetve az okisz, a szövosz, a nőtanács és a hazafias népfront munkatársai részvételével országos értekezleten [redacted] vitatták meg az okisz székházában.

kimondták a tanácskozáson, hogy a legfontosabb, legtömegesebben jelentkező szolgáltatási igényeket gyorsan - egy-két év alatt - az összes érdekelt községeket érintően meg kell oldani. a terv megvalósulásához hatékony segítséget jelent, hogy az elmúlt évben az egész országra kiterjedően fölmérték az igényeket, továbbá az, hogy kialakultak az együttesen végzett szolgáltatások gyakorlati formái. biztató, hogy a szerzett tapasztalatok, s a fölmérések alapján, ha egyelőre még fogyatékosan is, de a szolgáltatások már helyet kapnak a helyi iparpolitikai tervekben.

az elmúlt évben a földművesszövetkezetek együttesen csaknem 1.400 felvevőhelyet szerveztek. ezzel csak például a rádió és televíziós készülékek valamint a háztartási gépek javítása mintegy 800 községben oldódott meg. különösen jó eredményeket értek el baranya, szabolcs-szatmár, bács, győr és hajdu megyékben. /folyt.köv./

17.09/a

34
- -

HE

bb 53. /gyors ... 1. folyt./ m

egyres területeken viszont még jelenleg is bizonytalanság és meg nem értés tapasztalható. mind a kisipari szövetkezetek, mind pedig a földművesszövetkezetek helyi vezetői között sokan úgy vélekednek, hogy a szolgáltató tevékenység átmeneti jellegű, nem érdemes és nem kifizetődő foglalkozni vele. a tanácskozás résztvevői egyértelmű álláspontra helyezkedtek az ilyen felfogásokkal szemben. mint megállapították, a kisebb községekben sose lesz kifizetődő önálló rádió, televízió, háztartási- gépjavitók vagy éppen mosodás berendezése. az ilyen helyeken véglegesen tekinthető a kialakult és lényegében bevált gyakorlat. a tarthatatlan és helytelen nézetekkel, a szervezés elhanyagolásával magyarázható, hogy noha például óra javításra 480 községben mutatkozik igény az elmúlt év végéig mindössze csak 58 községben szervezték meg. a vegytisztításra 115 községben teremtettk meg a lehetőséget, noha máris több mint 500 község lépett fel ilyen igényrel. fényképelőhívást, nagyítást felmérések szerint 382 faluban kell bevezetni, s mindaddig csak 62 helyen történt meg. az összes szolgáltatások közül mindmáig a fodrászat szervezése jelenti a legnagyobb problémát. nem sikerült kialakítani és elterjeszteni olyan formát, amely a kis községek igényeinek kielégítésére alkalmas lenne. némi előrehaladás ugyan történt a múlt évben is, de az ellátatlan községek száma még most is meghaladja a hatszázat.

a lakosság - az általános tapasztalatok szerint - mindenütt szívesen veszi igénybe a két szövetkezet közös szolgáltatásait. a számszerű fejlesztés mellett a következő idők fő feladata, hogy a bizalom megtartása érdekében mind a kisipari, mind pedig a földművesszövetkezetek messzemenően ügyeljenek a vállalt határidők pontos betartására és a minőségi munkára. /mti/

bb 52. az ország egyik legkorszerűbb szénbányáját adták át a bakonyban - tizennégyéves beruházási program fejeződött be dudaron

vid/te/m/ki

1963. március 27.

a zirc melletti dudaron 1948-ban új szénbánya kialakítását kezdték meg, s nem sokkal később már felszínre küldték az első vagon szénét. a 14 évre tervezett beruházás néhány hónappal ezelőtt véglegesen befejeződött és a tetemes költséggel létesített új üzemet szerdán ünnepélyesen átadták a bányászok képviselőinek.

/folyt.köv./

17.35/a

- 35 -

HE

bb 52. /az ország ... 1. folyt./ m

a középduánantuli szénbányászati tröszt kezelésében levő, az ország egyik legkorszerűbb bányájából jelenleg naponta 120 vagon jóminőségű szenet termelnek. a szénkincset 230 méteres aknával közelítették meg, s ezen történik a szállítás is. a bánya másik, „iker-aknáján”, a szellőztetést oldják meg. /mti/

bb 55. közlekedési balesetek

i hi/gg/m/sr

1963. március 27.

a 9. kerületben, a közraktár utca és a zsil utca torkolatánál jech ferenc 58 éves árudaravezető, dunaharaszti lakos felugrott a megállóból kiinduló, 2-es jelzésű villamosra, az ugrást elvéette, a szerelvény a szerencsétlen embert halálra gázolta.

a 22. kerületben, a rózsá richárd utca 8. számú ház előtt horváth józsef ipari tanulót és bécsi sándor erdőszgyakornokot, akik a 43-as jelzésű villamos lépcsőjén utaztak, lesodorta az fa 40-41 rendszámú tehergépkocsi. horváth józsef súlyos, bécsi sándor könnyű sérülést szenvedett.

a lenin körút 63. szám előtt hodula ferenc, fa 90-90 rendszámú tehergépkocsija összeütökölt az ea 09-54 rendszámú motorkerékpárral, amelyet fukász istván géplakatos vezetett. fukász istvánt és motorkerékpárjának utasát, halász angyal 18 éves eladónőt a mentők a koltói anna baleseti kórházba szállították. /mti/

bb 56. az érettségi kérdéséről, a pedagógusok túlterheléséről - lugossy jeno miniszterhelyettes tájékoztatója

i vt/gk vm sr

1963. március 27.

lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes szerdán a magyar újságírók országos szövetsége székházában tartott sajtótájékoztatón szólt a közoktatásügy időszerű kérdéseiről. bevezetőben a középiskolák túlszűfolttségéről beszélt, majd a kérdés megoldásával kapcsolatban hangsúlyozta:

- az ipari tanuló iskolák egy részéből szakközépiskolákat szeretnénk alakítani. a tervek szerint a munkaügyi minisztérium már az 1963-64-es tanévben 24 szakközépiskolai osztályt szervez ipari-tanuló-intézetekben.

/folyt. köv./
17.50/a

- 36 -

bb 56. /az érettségi ... 1. folyt./ m

ugyancsak előrelépést jelentene a probléma megoldásában, ha a mai két éves gyors- és gépiró iskolákat fokozatosan átszerveznék közgazdasági szakközépiskolákká, ahol ügyintézőket képeznek, hiszen ilyenekre is bőven van igénye a népgazdaságnak.

a továbbiakban a miniszterhelyettes a gimnáziumi gyakorlati oktatás kérdésével kapcsolatban egyesek helytelen felfogásáról szólt. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a szakmai előképzés a középiskolák nagy részében megoldható, s változatlanul követendő cél; erőltetni azonban nem szabad. a tantervi bizottság legutóbbi ülésén kétféle óratervet fogadott el az új típusú egyesleges gimnázium számára. az egyik: az öt plusz egyes rendszerre épül, a másik ott, ahol az öt plusz egy nem oldható meg, hat napra tervezi az elméleti oktatást és heti két órában tanítják a termelés ismerete című tantárgyat.

- az érettségit továbbra is fenntartjuk - folytatta - ugyanakkor mérlegeljük olyan kedvezmény bevezetését, amely a következőket jótanulást jutalmazná. így például annak, aki egy-egy tantárgyból különösen kiemelkedő eredményt ér el, esetleg elengednék az írásbelit. szóba kerülhet az is, hogy az érettségi végjegyének megállapításánál beszámítják a korábbi jó tanulmányi munkát, hogy még inkább érezzék a fiatalok a szorgalmas tanulás fontosságát. ami a jelenlegi érettségi vizsgarendszer megváltoztatását illeti, az úgy módosul, hogy csökkentik az érettségi tantárgyak számát. előreláthatólag három kötelező és egy kötelezően választható tantárgy lenne. a kötelezőek: magyar, történelem és matematika, kötelezően választható valamelyik idegen nyelv, illetve a kémia, fizika vagy biológia közül az egyik. szabadon választható minden tantárgy, megkülönböztetés nélkül, amelyet középiskolában tanítanak, beleértve a testnevelést, a rajzot és az éneket is. szó sincs arról, hogy a tantárgyakat rangsoroljuk, mert valamennyit egyformán fontosnak tartjuk, - jelentette ki lugossy jeno.

a következőkben a pedagógusok túlterhelésének problémáját érintette. elmondotta, hogy a minisztérium felszólította valamennyi megyei és városi művelődésügyi osztályt, hogy a területén vizsgálja meg ezt a kérdést, s ahol különösen kirívó esetekkel találkozhatnak, ott indítsanak szigorú fegyelmet.

szóváltette végül: a jelenlegi nagyarányú nevelőhiányon sokat enyhítené, ha mindenki, aki pedagógus, ezen a pályán dolgozna. az oktatási reform sikeres megvalósításának ugyanis egyik kulcskérdése a tanár-ellátottság további javítása. /mti/

18.15/a

- 37 -

bb 57. a szot üdvözlő távirata a latin-amerikai kubai szolidaritási kongresszushoz

i hi/tm vm sr

1963. március 27.

a szot elnöksége táviratban üdvözölte a latin-amerikai kubai szolidaritási kongresszust, a távirat többi között ezeket mondja: „testvéri együttérzéssel állunk a kubai nép mellett, s mély meggyőződésünk, hogy igazságos ügye a szocializmus és haladás erőinek támogatásával győzedelmeskedni fog, a magyar dolgozók a kongresszus küldötteivel és a világ béke-és szabadságszerető embe- reivel együtt követelik: hagyjanak fel az usa imperialista körrel kuba elleni agressziós politikájukkal, amellyel a világ békéjét is súlyosan veszélyeztetik./mti/

bb 58. a kereskedelem husvétii felkészülése: országszerte 95 vagon sonka-és füstölt-hus, budapesten 8.5 félmillió tojás kerül forgalomba, elegendő édesség, az illatszerboltok bőséges árukészlete várja a vásárlókat

i sz/tr vm vg

1963. március 27.

a belkereskedelmi minisztérium tájékoztatása szerint üzleteink jól felkészültek a husvétii áruellátásra, az ünnep előtt a fővárosban 199 vagon hus-és huskészítmény, vidéken pedig 231 vagon husáru kerül forgalomba, az ünnepi asztal legfőbb inyenc-falatjából, a sonkából és füstölt-husból a budapesti üzletek 60, a vidékiek 35 vagonnal rendelkeznek. öt-hat százalékkal több husáru várja a vásárlókat, mint tavaly, a sonkán kívül ilyenkor a tojás a legkeresettebb cikk, az ünnepek előtti héten a fővárosban 8 és félmillió tojás került forgalomba, ez 400 ezerrel meghaladja a tavalyi mennyiséget, s a vidéki üzletekbe is mintegy öt százalékkal többet küldtek, mint az előző évben, a vaj és más alapvető élelmiszerek ellátása is zökkenőmentes lesz.

az édességboltok is bőséges árukészlettel rendelkeznek, a husvétii édességekből, sztaniolos csokoládéfigurákból a multévi 12 vagonnal szemben 17 vagon kerül a szakboltokba, a gyerekek kedvencéből, a tojásdrázsából 57 vagon áll a vásárlók rendelkezésére, a likőrkrém-tojásból három és fél vagon készült, csokoládéból ugyancsak bőségesek a készletek.

/folyt.köv./

18.30/a

- 38 -

18

/bb 58. a kereskedelem.....1.folyt./vm

a hagyományos husvétii népszokáshoz, a locsolkodáshoz a belkereskedelem 30.000 liter kölnivizről gondoskodott, ezenkívül 800 ezer üveg kölni van raktáron, az illatszerboltok bőséges választékot is nyújtanak, lesz elegendő opera, puck, 4711-es, chat noir, különféle francia, szovjet, lengyel, stb.kölni, a vásárlók 58 féle illat közül válogathatnak, husvétra izléses ndk gyártmányu illat-szeres ajándék-kazettákat is forgalomba hoznak./mti/

- . -

bb 61. időjárásjelentés

gg vm

1963.március 27.

a meteorológiai intézet jelenti március 27-én, szerdán 18 órakor:

többfelé kisebb záporosó

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, többfelé kisebb záporosó, mérsékelt északnyugati szél, a nappali felmelegedés mérséklődik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 11-14 fok között./mti/

- . -

bb 59. ülést tartott az mszbt budapesti elnöksége

t ms/gg vm sr

1963.árcius 27.

az mszbt budapesti elnöksége szerdán a barátság házában dr.gyalmos jános elnöklésével ülést tartott, erdei zoltán, az mszbt budapesti bizottságának titkára az elnökség beszámolójában többek között elmondotta, hogy október óta 31 szovjet turista-csoport fordult meg budapesten, ezer szovjet ember ismerkedett az üzemek, intézmények, hivatalok dolgozóinak munkájával és kötött személyes ismeretséget magyar dolgozókkal, az idén előreláthatólag 150 csoport érkezik budapestre, magyar részről az általános turista-forgalmon felül az mszbt háromezer dolgozó utazását segíti elő.

/folyt.köv./

18.40/a

- 39 -

18

/bb 59. ülést tartott.....i. folyt./vm

különös figyelmet fordít arra, hogy a kiutazók szakmai érdeklődésüknek megfelelő látogatásokat tehessenek a szovjetunióban.

a fiatalok körében nagyon megkönnyíti a szovjet élet és eredmények ismertetését az ifjúsági szervezetekkel a kisz-szel és az uttörő szövetséggel kialakult jó együttműködés. az idén közösen rendezik az általános és középiskolások, valamint az ipari tanulók szellemi vetélkedőit, amelyeken a szovjetunió és a szocialista országok, valamint a felszabadult gyarmati országok ismeretéről tesznek tanúságot a diákok. a vetélkedők ma már a döntőig jutottak, amelyeket az elkövetkező hónapokban rendeznek.

az iskolán kívüli orosz nyelvtanulás sikerét orosznyelvű klubesteken kívül azzal is elősegítik, hogy a nyelvtanfolyamok hallgatói számára tanulmányi versenyt indítottak, amelyen mintegy négyszázan vettek részt. az első forduló, az írásbeli rész már le is zajlott, a második fordulóra, a szóbeli vizsgára április végén kerül sor. a legjobb 23 hallgató jutalmul a szovjetunióba utazik, a nyelvtanárak munkáját az országos módszertani bizottság segítségével rendezett előadások, valamint társalgási tanfolyamok, stb. könnyítik. a középiskolások orosznyelvű szép-kiejtési és társalgási versenyének országos döntőire április első felében kerül sor.

az irodalmi színpadok részére kiírt mszbt pályázaton huszonegy színpad vett részt, és a zsüri tizenöt pályázatot fogadott el. a döntők itt is valószínűleg májusban lesznek, amikor az irodalmi színpadok bemutatják a szovjetunió és a szocialista országok irodalmából összeállított műsoraikat.

kristóf istván, az mszbt főtitkára tájékoztatta az elnökség tagjait, a szovjet-magyar baráti társaság elnökségével az év elején moszkvában folytatott tárgyalásokról és a magyar küldöttség tapasztalatairól./mti/

- . -

18.52/a

- 40 -

Me

mbb 60. az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének

vm

1963.március 27.

vendégeként osztrák építőipari magánalkalmazottak csoportja érkezett magyarországra. a delegáció öt napot tölt magyarországon, meglátogatja a dcm építkezését, a józsef attila és a lágymányosi lakótelepet, munkásszállásokat és épületelem előregyártó telepeket./mti/

- . -

bb 62. komócsin zoltán keszthelyen

vid fm/tné vm fm

1963. március 27.

komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népszabadság főszerkesztője szerdán a keszthelyi agrártudományi főiskolán előadást tartott az időszerű bel-és külpolitikai kérdésekről. a tájékoztató után elbeszélgetett a főiskola tanáraival és a mezőgazdasági kutatómunkáival megbízott helyi szakemberekkel, akik ismertették kísérleteik legújabb eredményeit./mti/

- . -

bb 63. befejeződtek budapesten a magyar-kubai kereskedelmi tárgyalások

t sz/sze/m/bs

1963. március 27.

szerdán a külkereskedelmi minisztériumban aláírták az 1963. évi magyar-kubai árucsereforgalmi jegyzőkönyvet. a jegyzőkönyvhöz csatolt árulisták alapján ez évben az országaink közötti árucsereforgalom csaknem husz százalékkal haladja meg a múlt évit és kifejezésre juttatja mindkét ország kormányának azt a szándékát, hogy gazdasági kapcsolataink erősödjenek, bővüljenek.

a baráti légkörben kölcsönösen megértés szellemében folytatott tárgyalások után a jegyzőkönyvet magyar részről bacsoni jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, kubai részről lic. hector rodriguez llompant kubai külkereskedelmi miniszterhelyettes írták alá.

az aláírásnál jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes, a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető tisztviselője. megjelent quintin pino machado a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

- . -

19.14/a

- 41 -

Me

bb 64. a román katonai küldöttség látogatása a szentendrei tiszt-
helyettes képző iskolában

k vt/sze vm

1963. március 27.

a leontin salajan hadseregtábornoknak, a román népköztársaság
fegyveres erői miniszterének vezetésével hazánkban tartózkodó román
katonai küldöttség szerdán délután szentendrre látogatott, ahol
felkereste a tiszthelyettesképző iskolát. a vendégek társaságában
volt köteles jeno altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes és a
magyar néphadsereg tábornoki karának több más tagja. a küldöttséget
a járási pártbizottság és a tanács vezetői fogadták. a delegációt
az iskola parancsnoka üdvözölte, majd tájékoztatta az intézet
életéről, munkájáról./mti/

- . -

bb 65. angyalföldi obsitosok bucsuztatása

kt/m/bs

1963. március 27.

a 13. kerületi kiegészítő parancsnokság szerdán délután a
józsef attila kulturházban ünnepséget rendezett, amelyen
obsitosait bucsuztatták. a nyolcszáz obsitos tiszteletére ren-
dezt ünnepségen ott voltak a kerületi pártbizottság, a tanács,
a hazafias népfront, s a tömegszervezetek képviselői is. a
kiegészítő parancsnokság nevében lantos dezső őrnagy mondott
beszédet, majd szabó ferenc kétszeres kossuth-díjas, a zene-
művészeti főiskola igazgatója köszönte meg a hozzájuk intézett
szavakat.

az ünnepség második részében a magyar néphadsereg művész-
együttese adott ajándékműsort a résztvevőknek. /mti/

- . -

bb 66. kiosztották a földtani tudományos emlékérmeket

t tz/tr vm vg

1963. március 27.

szerdán délután az eötvös loránd tudományegyetem szabó józsef
termében tartotta idei tisztujító közgyűlését a 115 éves magyar-
honi földtani társulat, a műszaki és természettudományi egyesületek
szövetségének legidősebb tagegyesülete.

/folyt.köv./

19.52/a

- 42 -

86

bb.66./ kiosztották.... 1.folyt./vm

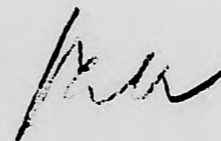
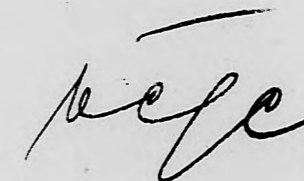
a közgyűlésen osztották ki a társulat idei emlékérméit. a
szabó józsef emlékérmét az idén dr.pantó gábor, a magyar állami
földtani intézet osztályvezetője, a föld-és ásványtani tudományok
doktora, a hantken miksa emlékérmét pedig dr.géczy barnabás, az
eötvös loránd tudományegyetem őslénytani intézetének adjunktusa,
a föld-és ásványtani tudományok kandidátusa kapta.

a főtitkári beszámoló megvitatása után került sor a tiszt-
ujításra. a társulat elnöke ismét dr. kertai györgy, a kőolaj-és
gázipari tröszt főgeológusa, a föld-és ásványtani tudományok dok-
tora lett, főtitkárrá pedig dr.kriván pált, az eötvös loránd tudomány
egyetem földtani intézetének adjunktusát, a föld-és ásványtani
tudományok kandidátusát választották.

ugyanakkor a közgyűlés a társulat tiszteleti tagjává vá-
lasztotta meg dr.ballenegger róbert kossuth-díjas nyugalmazott
egyetemi tanárt, a mezőgazdasági tudományok doktorát, a szabó józsef
emlékérem legidősebb tulajdonosát./mti/

- . -

- 43 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Társadalmi és Tudományos Intézet, 1051 Budapest, I. Főm. u. 6. T. Telefon: 150 400, 150 500

A szerkesztést és kiadást a vezetőigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. március 28.

bb 1. rigófütty és pintyének a budai kertekben - lassan szállingóznak a gólyák, szalonkák, de kotlik már a parlagi sas - két-háromhetes késés a madárvonulásban

i cs/hné vm ie

1963. március 28.

„jön a fecske - megy a vadlud, - a józsef nap körüli tavaszhozó napokra szól a mondás, az idén azonban nem érvényes: a vadlud még most, március végén is tömegesen tanyázik a tavak környékén, s a fecskének még nyoma sincs. a normális vonulási rend szerint március elején érkező madárfajokból csak itt-ott található néhány „szálláscsináló,„ a madártani intézethez érkezett jelentések szerint néhány gólya szeged, kunszentmiklós, dorog és köröstarcsa vidékére érkezett, a többségük azonban - „özvegy,„. Láttak a megfigyelők néhány rozsafarkut, csaláncsucot, vörösbe-gyet. feltűnően kevés még a mezei pacsirta és az énekes rigó. a bubos bankák közül mindössze kettőt jeleztek. a szalonkahuzás ugyancsak elhúzódik: az előrsök is csak az utóbbi napokban huztak át a déli megyéken.

enyhébb teleken a parlament, a bazilika, s néhány öreg templom tornyában huzódnak meg tavaszig a vörös vércse öreg him-jei, most mutatóban sincs belőlük. a sasok családját egy parlagi sas képviseli, de az a vértésben máris a fészken kotlik: úgy lehet, tollas fiókákkal lepi majd meg a késlekedő „familiát,„ a vizisár-nyasok közül a bibicek nagyrésze megérkezett, néhány póling is usz-kál már a nádszigetek között. gémet még sehol nem láttak.

a fővárosban honos énekes madárfajok azonban már jelzik a tavaszt: a budai házikertekben, erdőkbén, a pesti ligetekben leg-utóbb megszólalt a sokáig „lappangó,„ fekete rigó, bugnak a gerlék. sőt hallatja hangját a legjobb vándor füttyművészek egyike, a pinty is. a szakemberek véleménye szerint az enyhe óceáni lég-áramlás valószínűleg meggyorsítja a nagy késésben levő madárvonu-lást; ha zöldellni kezd a határ, előbujnak a rovarok, s hamarosan megérkeznek az igazi jó időt jelző fecskék is./mti/

- . -

- 1 -

HE